

DOM BREZ ODPADKOV

Učni list

Kako odpadki nastanejo in kam potujejo? Ali izginejo, ko jih zavrzemo v koš? Ali narava proizvaja odpadke? Kako živi sodobni človek?

- Najprej te čaka kratka računska naloga, v kateri boš ugotovil, koliko plastike letno zavrzemo Slovenci, z nakupovanjem detergenta za pranje perila v nepovratni embalaži. V povprečju vsako gospodinjstvo zavrije vsaj sedem 3-litrskih plastičnih posod (vsaka tehta 200 g). V Sloveniji je okoli 684.000 gospodinjstev. Kolikšna je skupna masa plastike, ki jo zavrzemo? Ali se ti zdi to veliko?

- Kam gre ta plastika? Opiši pot plastične posode od posameznega gospodinjstva do tam, kjer konča. Kakšen vpliv ima tam na živa bitja in ekosisteme? Utemelji.

3. Sedaj boš sam napravil korak v smeri zmanjšanja količine plastičnih odpadkov. To je le en primer, kako lahko k boljšemu stanju okolja pripomoreš v vsakdanjem življenju (pri pranju perila).

Izdelava detergenta za pranje perila

Pripomočki:

- 100 g navadnega mila za pranje perila
- 50 g pralne sode (= natrijev karbonat, Na₂CO₃)
- 2,4 L vode
- plastična posoda od že uporabljenega tekočega detergenta (ali nekaj podobnega) velikosti vsaj 3L
- gospodinjsko strgallo
- kuhalna plošča
- posoda za izdelavo detergenta (vsaj 3L)
- velika žlica za mešanje
- lij

Izvedba:

1. Milo naribaj na gospodinjskem strgalu na kosmiče.
2. V 3L kuhalni posodi segrej vodo do vrenja in vanjo vmešaj milne kosmiče. Nastane gel.
3. Vmešaj še pralno sodo.
4. Še preden se detergent strdi, ga vlij v plastično posodo.

Opombi za uporabo detergenta:

- Če se detergent v posodi nekoliko strdi, ga pred uporabo premešaj s stresanjem plastične posode.
- Pri pranju lahko (za mehkejše perilo) v pralni stroj dodaš malo alkoholnega kisa.

Kaj dobrega si s tem naredil/-a za okolje?

Če uporabljajaš domači detergent ne proizvajaš nikakršnih plastičnih odpadkov, ker uporabljajaš stalno isto posodo. S takimi dejanji tvoj dom počasi postaja dom brez odpadkov.

Poleg tega se zmanjšajo tudi emisije zaradi transporta, ker detergentov ni potrebno voziti na dolge razdalje. Namesto, da bi transportirali cel detergent (približno 2,5 kg), transportirajo le 150g surovin.

4. V skupini zapišite še nekaj primerov (z različnih področij življenja – prehrana, šport, higiena, zabava,...), s katerimi bi ti in tvoji sošolci lahko pripomogli k zmanjšanju količine plastičnih odpadkov. Pomisli, pri čem bi lahko z majhno spremembjo naredil veliko razliko. Deli svoje ideje s sošolci.
